

BAJAI ÚJSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Baja, Vörösmarty Mihály-utca 4.

Telefonszám: 45.

Felelős szerkesztő:

Vitéz FEHÉRVÁRY DEZSŐ

Előfizetés egy hónapra 5000 K.

Egyes példányszám ára 200 K.

Megjelenik hetköznaponként d. u. 2 órakor.

„Az iparosság erkölcsi és anyagi érdeke, hogy a Katolikus Népszövetségben tömörüljön.”

Még ott rezegnek a lelkünkben azok a benyomások, melyeket a Katolikus Nap gazdag programjának változatosságától nyertünk, még telve van a város a részletek megbeszélésével, a hallottak ismételt átgondolásával... És méltán, mert ily egységes gondolattal és eszmekörrel rendezett sorozatos előadásokban eltelt nap utóiró kísérlet volt Baján. A siker letagadhatatlan, a lelkek megteremkenyültek, a szívek nemeselek.

Mi a magunk részéről csak elismeréssel szólhatunk a Katolikus Nap letagadásáról és örömmel nyitunk teret a további tudósításoknak, amelyek a nagy sikerű nap eseményeiről számolnak be. Tegnap szanunkról tér szűke miatt több mozzanatot ismeretése kimaradt, azokról ma az alábbiakban emlékezünk meg:

Pekovics János lelkes beszéde.

Vasárnap delután fél négy órakor kezdődött az iparosság gyűlése a Kat. Legényegylet helyiségében. Az összes termetet a zsúfolásig töltötte be a nagyszamu és minden kategóriájú férfi hallgatóság. A feszült, várakozásteljes percekben egyszerre csak feltűnik az orsz. iparos szövetség főtitkaranak: Pekovics János, szelíd, megnyerő alakja.

A megnyitó beszédet Péczár János tanító, Énekes tartotta. Utána Pekovics János, a kiküldött szónok emelkedett fel és beszélt közel egy óráig. Mindenekelőtt üdvözölte a nagyszamu közönséget, majd attért beszédének tárgyára: az iparosság feladataira. Éles vonásokban ecsetelte az iparosság múltját, a múltban birt tekintélyét, állami, országos és társadalmi életben birt befolyását. Mindezt a múlt század vége fele tönkretette a nagygyári ipar, a szabadverseny

és konjunktúra. Az iparosság lesüllyedt és a közvélemény előtt csak mint másod-harmadrangu tényezővé vált. Ennek a bajnak okai nemcsak az említett nagy tőke és szabadverseny, de voltak és vannak magában az iparosságban is. Az ő szervezetlensége, függő viszonya, tagjainak méltatlansága és sokszor szakképzetlensége. Amiért is kéri és figyelmezteti az iparosságot, szervezkedjen gazdasági alapon és minél több önálló, független iparos legyen, akinek munkáját a társadalom megnyugvással vegye és ne legyen kenyszerűve külföldi inportra támaszkodva igényeit beszerezni. Azután attér az iparosság küzdelmeire a konkurrenckal szemben, miért is tanácsolja a tanoncok szakszerű kiképzését, ezek felvétele-nél való körültekintést. Hangoztatja az alkalmazottakkal való legmesszebbmenő együttműködést. Végül felhívja az iparosságot, hogy egymás segítségére legyenek, egymásra ne ügykedjenek, iparukból ne csináljanak pusztán csak megélhetési módot. Mindebben a Kat. Népszövetség az o erkölcsi, társadalmi és gazdasági programjával nagyban és mindenben az iparosság segítségére van, és egyéb szakmai és kereskedelmi kérdésekben.

A szónoki képekkel, hasonlatokkal, változatosságokkal, érvelésekkel és tapasztalck nyújtotta tanulságokkal remekül fűszerezett, kedvesen és megnyerően elmondott beszédet a gyakori tet-szésnyilvánítás surin megszakitotta. A beszéd egyike a legszebben sikerült előadásoknak volt. A hallgatóság megnyugvással sok tanulsággal hallgatta a beszédet.

Ezután dr. Boróczy Kálmán kivant felszólni. Rövid de annál frappans szavakkal ecsetelte a szabadkőművesség és a liberálisizmus titkos akna-

munkáját a társadalmi és erkölcsi világ lesüllyesztésében. Majd P. Feysz Hugolin mint ügyvezető köszönetet mondott a szórokoknak lelkes és tanulságos szavaikért. Fölhívta a hallgatóság figyelmét a Kat. Népszövetség főkarolására, mely így közös ügye a Kat. Társadalomnak. Ezzel véget ért a másfélórás iparos közgyűlés, mely után a végeláthatlan tömeg felvonult a templom elé, hogy részt vegyen az eucharisztikus körmeneten és áldást kérjen a további munkára.

A szerenád.

A Katolikus Nap programjának lepergése után a bajai katolikus társadalom szíves kötelességének tartotta, hogy a városban időző dr. Horváth Győző püspököt üdvözölje. A kezdeményezők a katolikus testületek vezetői voltak, elsősorban a Legényegylet, melynek ének- és zenekara este 9 óra tájban a belvárosi plébánia elé vonult és szerenádot adott a püspök tiszteletére. Nagy tömeg csoportosult össze a templom-téren, mely csatlakozott a tisztelgőkhoz. A gyönyörű ének- és zene-számok után a kinyitott ablakban megjelent püspököt Vitéz Fehérváry Dezső, lapunk felelős szerkesztője üdvözölte a következő beszédében, melyből a katolikus öntudat ereje bukkant és aradt a megjelentek csoportján:

Méltóságos Püspök Ur!
Lelki Atyánk!

Megjelentünk, hogy a bajai katolikus testületek, Baja város katolikus társadalmi nevében legmélyebb tiszteletünket, hívői hódolatunkat talán az emberi nyelv gyarlóságával, de szívünk tiszta érzelmeinek rezonálásával kifejezzük. Mert az a tábor, mely a mai napon katolikus hitének, katolikus öntudatának, nem véka alá rejtett meggyőződéseinek külső jelét is adta, nem zárhatja le a mi ünnepnapunkat anélkül, hogy Méltóságos Püspök Ur, Lelki Atyánk iránt érzett szeretetének, nagyrabecsülésének kifejezést ne adjon. És ez a

ragaszkodás Méltóságos Püspök Ur szemébe iránt legyen egyuttal kifejezője annak a vonzalomnak, eltephetelen kapocsnak, mely minket katolikus Egyházunkhoz fűz.

Az a nemzedék, mely ma az élet különféle terein él és dolgozik, jobbára mind személyes, élményként átélte Európa kataklizmáját künn a harctereken, a forradalmak és megszállás alatt, mind részesei voltunk kezdetől fogva annak a rengeteg szenvedésnek, mely Magyarországra az első háborus naptól kezdve rászakadt; mi tudjuk és érezzük, hogy ennek a testi és lelki nyomoruságnak, mely elöntötte a világot, csak egy lehet vége, ha Európa társadalmi visszatér az Egyház által hirdetett erkölcsökhöz, melyek nélkül igazi gyógyulás el sem képzelhető.

Mert az erkölcsi fekevesztettség, az erkölcsi szabadság megtanított, hogy ime nyomában romhalmazok mutatják útját. Mi láttuk, hogy az emberi törekvés, az emberi akarat és tudás, ha Isten nélkül épít, összeomlik, mint Babel tornya. Mi láttuk, hogy minden eszme és irányzat, melynek gyökere a liberális hamis próciákban volt, csöddött mondott és összeomlásában maga alá temette az Embert. Mi láttuk, hogy országok mentek tönkre és nemzeteket teptek szét, egykor dicső koronák hullottak porba és királyok lettek földesnél elhagyatottabbak. Ezzel szemben láttuk azt, hogy egy igazi hatalmasság van, mely évezred k hullámvérését diadallal élte át, egy változatlan erő van, melyet meg nem ostromolhat emberi bűn és gyarlóság, egy menedékünk van, melyhez vigaszt remélve fut-hatunk. Ez a hatalmasság, ez az erő, ez a menedékünk az Egyház.

Mi, akik itt megjelentünk és mindazok, akiknek nevében jöttünk, boldogok vagyunk annak tudatában, hogy parányi részei, kicsiny darabjai vagyunk annak a kösziklának, amelyre Egyházunk épített. Mi itt állunk erős

akarattal, véghetetlen hittel céljaink szentségében és céljaink elérésének lehetőségében, mi itt állunk nyitott és szomjas szívvel és kérünk Téged, Lelki Atyánk, erősíts meg minket, ezt az eiszánt, bátor és fegyvermezett csapatot, mely Krisztus katonája akar lenni, erősíts meg minket abban a törekvésben, hogy a katolikus hit öntudatát itt ebben a városban és a környéken mennél több szívben fölébreszthessük. Kérünk Lelki Atyánk, hogy a távolból — hiszen nem lehetsz mindig körülünkben — gondoldj szeretettel reánk és azzal a meggyőződéssel, hogy öntudatos, erős katolikus táborral volt ma találkozásod, mely tántoríthatatlan hiva akar maradni Egyházunknak.

Az Isten kegyelmét és áldását kérjük Méltóságos Püspök Urra, Lelki Atyánkra!

A beszéd után Horváth Győző dr. püspök megilletődve köszönte meg a szép és kedves szavakat, amelyekben Vitéz Fehérvári Dezső felelős szerkesztőnk kifejezésre juttatta a bajai katolikusoknak lelki világát. Majd megelégedését nyilvánította a Katolikus Nap sikerei fölött.

Ami volt, ami nincs.

Ma amikor korcsmákat-vendéglőket vizsgálunk a köztisztaság szempontjából, fűszertületeket a közegesség megóvásáért, nem gondolnak a végrehajtó hatóságok egy komoly, mindkét célt szolgáló dologra ami bár nyomoruságos, de mégis volt.

Igenis volt gőzfürdők. Ugyahogy elátta a város közönségét téli időben, amikor nem mehettünk a dunai homokzátonyra fürdeni. Ma, amikor megindult városunk fejlődése és joggal remélhetjük, hogy kiemelkedik hosszú tapasztalásból, szegényszemre nincs gőzfürdők, de még csak kilátás sincs reá, hogy létesüljön. Köztisztaság és közegészségi szempontból, párhuzamosan a többi intézkedésekkel ezt is a tisztító főorvosi hivatalnak kellene mint nélkülözhetetlen intézményt sürgetni. Ha nincs magánvállalkozás létesítsen a város fürdőt, még ha ingatlan árán is, hiszen ingatlanért csak egy másik jövedelmező ingatlant cserélne. Láttuk milyen népvándorlás volt a nyáron a fürdőzésért. Az egész város közönsége, aki csak egy kis szabadidőt szakíthatott magának, ott volt a dunai homokzátonyfürdőkön, vagy a kamarásdunai strandfürdőn. Ami jó volt a nyáron, azt olykor-olykor most is megkívánja a test, de nem hogy csak meg-

kívánja az egyenesen életszükséglet. Az volt a rómaiaknál, az volt és lesz minden kulturnépél a föld kerekességén.

Ha soravesszük a város középületeit, bizony alig találunk itt ott olyan magánházat, amely el van látva fürdőszobával. Mi történik már most, ha valaki otthon nem fürödhet, de fürödni mégis kellene, vagy ha egészségi állapota a fürdőzésre kényszeríti. Akinek tehetsége megengedi, felutazhat Budapestre, kinek pedig nincs tehetsége az ilyen költséges kiránduláshoz, az a szó szoros értelmében mondhatja, hogy kint vagyok a vízből, annyira kint, hogy bele sem mehetek. Csak az a csodálatos, hogy oly kevés panaszzal hangzik el ebben az irányban, ennek pedig az lehet a magyarázata, hogy a közönség nagyon jól ismeri már az illetékes faktorok nemtörődömségét minden

ilyen körülményű dologban. Itt hasztalan emeli fel szavát a közérdek, vagy enyhébben a közóhaj, süket fülekre talál mindenkor. Szinte el sem hihető, hogy annyira rosszul állna városunk szénája olyan hatalmas ingatlan vagyon mellett, mint ami van, hogy nélkülözhetetlen közintézményeket ne tudna létesíteni. Ha mégis úgy áll a dolog, akkor a gazdálkodásban van a hiba.

Nagyon sok közérdekű dolog vár a megvalósulásra, közöttük több olyan, amelyre égető szükségünk volna. Amíg ezeket mellőzzük, amíg ezek megvalósulása késik, ne mondja senki nekem, hogy haladunk a korrallal, hogy különb városunk balkáni szomszédaink városainál, hogy a nyugati kultúra fokán állunk. Magas lépcső vezet még oda, ilyen csigatempóban sosem érjük el végét.

Krikovszky V.

Gránit és fa: ennyi az egész . . .

Petik Kálmáné beszédének folytatása.

Tegnap számunkban a tudósítások között szösz szerint közöltük Petik Kálmánénak a női szakosztályi gyűlésen tartott gyönyörű beszédének egy részét. A bajai Katolikus Nap kiemelkedő pontja volt ez a szárnyadó beszéd, mely nagy lelkesedést keltett, azért olvasóinknak véltük kedvére lenni, amikor a remek beszéd második és befejező részét az alábbiakban közöljük:

„Jézus, Istennek fia (a gyermek) és a felebaráti szeretet, a könyörületeség egy példájával magyarázza. Ne feledjétek, hogy Jézus ennek előtte kétezer esztendővel jött és tanított a földön. Hogy abban az időben is a könyörületeség volt a szeretet legszébb nyilatkozása.

Ne feledd, hogy bár Jézusnak bölcsője jászol vala, királyok borultak a bölcső elé. Olvasd a történetet s látni fogod, hogy az erős leveri és ráadásul meg is veti, lelkeben megalázza a gyöngét. Fejébe veszi, hogy csak Ő az Isten képére teremtett ember s akit szegénysége, gyámoltalansága lenyűgöz, azaz Ő szolgálja. Akinek kenyereket dob, hogy éhen ne vesszen, de szíve melegéből nem juttat neki egy leheletnyit. Könyörületeség! Ki nem könyörületes manapság? Ki mer ma nem könyörületes lenni? De én egyebet kérek tőletek könyörületes szívektől.

Ha könyörületesek rajta, ne kérdjétek föld népe e, vagy nemes. Vegyétek úgy mint van. Szeresétek, ha nem lenne szeretni való: vessétek meg, ha van benne megvetni való. Szeretetért szeretetet adjatok. Ez a legnagyobb summa, mellyel a szeretetet megőrzéti

lehet maga szeretet. Ne sajnáld, ha többet adsz ebből másnak, mint amennyit más ad tenéked. Örülj, hisz akkor te vagy a gazdagabb. S míg én ezt néktek mondom, nagy kérdések foglalkoztatják az elméket. Nagy kérdések, melyeket paragrafusokba szednek, de még késő öregségünkben sem lesznek megoldva. Bölcs elmék, kigondolnak sok szépet, üdvöset, törvénykönyvekbe be is iktathatják: rideg paragrafusok még soha meg nem változtatták a társadalmak szellemét. Törvények még nem döntötték le válaszfalakat, azt nekünk magunknak kell ledöntenünk!

De ne hogy azt mondd szűkeblűen: nekem nem faj, engem nem éget s közönbösen nézd embertársaid küzdelmeit. Ha csak magadra gondolsz, ha csak a magad zsebe fáj, menj a rengeteg erdő mélyébe, lakjál a vadak s ne az emberek között. Elj vad gyümölcsön, sebedet gyógyítsd tüvekké igy is lehet élni, amíg halálad órája üt. De ha emberek közt élsz, vedd ki a magad részét minden igaz, becsületes, jogos küzdelemből. Állj a védtelenek, gyengék közé, az erősek, hatalmasak oldalán küzdeni nem virtus. Ne ejtsen meg a könnyű, puha élet varázsa, nehogy cserbe hagyj a veled egysorsúakat, mert téged

talán megtérnek a felsőbbek között. Neked ez nem okozhat akkora örömet, amekkora a keserűséget azoknak, akiket te cserben hagytál. S ha még ez sem volna elég, hogy meg ne tántorodjál, gondoldj anyád és apádra, kinek az életét nemcsak a nehéz munka rövidíté, de végtelen bánata az emésztő gondolatoknak és bántó érzéseknek, melyek megzsibasztják az energiát, tehetetlenül nézve a vészes áradatot, mely jól, rosszat egyként elsöpöréssel fenyeget. Lehet báboldi nagy ember — és hadd legyem — de szív nélkül, szeretet nélkül igazán naggyá nem leszel. És te fiam, kicsinyelheted majd talán elmémnek szűk körben való forgását, de egyet meg kell érezned, hogy tele volt a szívem szeretettel. Jutott ebből mindenkinek és nem fogyott soha, némelyiknek több is, de kevesebb soha senkinek.

Es én nem félek, hogy kifogyok a szeretetből fiam! Ha egyéb nem, ez eltölt a sirig. Ha egyebet nem, de azt kaphatsz tőlem halálom után is, s ha majdan talán üresnek érzed szívedet, gyere ki síromhoz, meglásd, megtelik szeretettel! Ha majdan talán bánatani fog az emberek gögye, gyere ki a temetőbe s megvigasztalódd. Porrá lesz itt gazdag és szegény, gögös és alázatos. Az egyiknek gránit jelölő emlékt, a másiknak egyszerű fejfa, de porrá lesz mindkettő. Ember és ember közt lásd itt nincs különbség. Gránit és fa: ennyi az egész . . .

A Katolikus Nap fényes sikerének krónikás leírása után elismeréssel kell megemlékeznünk a hatóság közreműködéséről, úgy a rendőrségéről, mint a városi megyei hatóságokról, azok vezetőinek szíves készségéről, mellyel hozzájárultak Baja város katolikus társadalmának ünnepeinek mennél nagyobb sikeréhez. Elismerés illeti a katonai parancsnokságot a diszszázad kivezényléseért és a cserkészek parancsnokát a cserkésziük közreműködéséért, valamint az összes testületek vezetését.

De amikor lezárjuk referándánkat, nem mulaszthatjuk el, hogy a nyilvánosság nevében és a nyilvánosság előtt köszönetet mondjunk a Katolikus Népszövetségnek, mely társadalmunkat ilyen szép és lélekemelő ünnepben részeltette. Köszönetet kell mondanunk a Katolikus Népszövetség vezetőinek, legfőképpen Amle Antal tanítóképezdei igazgatónak, a Népszövetség elnökének és P. Feysz Hugolin ferencendi atyának, a Népszövetség ügyvezető igazgatójának, akiknek lelkes, fáradságot nem kimélő munkájának eredményezte a szép sikert és szívet nemesítő ünnepet.

Van szerencsém a melyentisztelt közönséggel tudatni, hogy KAPOSVÁRON előnyösen ismert

illatszertáramat

Bajára helyezem át és a közeli napokban az URANIA mozi épületében megnyitom.

Üzletemben árusítani fogok mindennemű háztartási piperecikket és szakértelmem garancia arra, hogy a mályen tisztelt közönség mindenből a legjobbat a legjutányosabb árban szerezheti be nálam. Szíves pártfogását kérve vagyok, teljes tisztelettel

SZENES IMRE Apolló-illatszertár, Gróf Zichy Bódog-tér 8.

HIREK.

Enyém az élet.

*Kopottan, szerényen
Törises ösvényen
Bolyong fáradt lábam,
Semmi sincs, csak kedvem,
Acélos türetlen
A nagy hollyongáson.*

*Kisérőm napsugár
Vihar vagy illatár,
Jókedv, remény élet.
Hogy is érezném hát
Ami gond, bánat ad,
A nagy szegénységet.*

*Nékem egy pillanat
Ezerszer többet ad
Mint egy élet annak,
Kit a lét utakon
Sorrvasztó fájdalom
Gondjai savarnak.*

*Két karom kitérve.
Légy jó Uram áldva,
Szeretlek Istenem,
Hogy e kis lét felett
Megértve mindenek
Enyém a győzelem! K. V.*

— Bajára jön a kultuszminiszter. Hivatalos helyről nyert információk szerint Klebersberg Kunó gróf kultuszminiszter szerdán Bajára érkezik, hogy tárgyalásokat folytasson a tervezett gimnáziumi spirkezés ügyében. Több mint valószínű, hogy az összes iskolákat is megkezelemli.

— Ottó királyi herceget kedden reggel 8 órakor a plébánia templomban szentmisét mutattak be.

— Személyi hír. Dr. Horváth Győző püspök káptalani helynök hétfőn délelőtt 11 órakor visszatért Kalocsára.

— A dohánytermelők kedvezményt kérnek a földbirtokreform végrehajtásánál. A dohánytermelő gazdák a dohánytermelés fokozása érdekében aszal a javaslatlall fordultak a kormányhoz, hogy a földreform végrehajtása során részesítse őket kedvezésben. E kedvezmény lényege az lenne, hogy akik tíz évre kötelezik magukat a dohánytermelésre, azoknak a tulajdonában levő földbirtokából a dohánytermelés céljaira lefoglalt terület tízszere vagy tizenkét-szereze mentesülne a megváltási eljárás alól. A termelők memorandumra arra hivatkozik, hogy Csehország a földreform végrehajtásánál hasonló kedvezményt adományozott a dohánytermelőknél és igen számbajövő eredményeket ért el.

URANIA MOZGÓKÉPSZINHÁZ.

20-án kedden d. u. 1/4-6-1/2-9 órakor
A Budapesti mozgószínházakkal egy-
időben — Óriási filmszenzáció!

FEHÉR POKOL.

Téli rege az eugandin völgyéből 6 felvonásban.

Főszerepben: Bruno Kastner és Eva May.

A felvételok a Szt.-Mórisz alkoban lettek felvéve — Bizt megelőzi:

Fatty a ligetben.

Bucleszk.

A városok országos kongresszusa a vidéki színházak támogatásáról.

A vidéki színházak helyzete nem lesz rosszabb.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Megirtuk, hogy a kultuszminiszterium hivatkozással az államkincstár nagy terhére megvonta az összes színházak állami támogatását, de ezzel párhuzamosan közölte a városokkal, hogy abban az esetben, ha vállalják színházai intenzívebb anyagi pirtolását, a pénzügyminiszter hajlandó kincstári részesedés nélküli adólehetőséget biztosítani erre a célra a városoknak kulturadó címén.

A kulturadó bevezetésére vonatkozóan fővárosi tudósítónk kérdést intézett Várhidy Lajos dr.-hoz, a Magyar Városok Országos Kongresszusának igazgatójához, aki a következőket mondta erről munkatársunknak:

„Azzal, hogy a kultuszminiszter megvonta a színházak állami támogatását, nem éri károsodás a vidéki színházakat, de hihetőleg a városokat sem, amelyek a múltban is jelentékeny támogatásban részesítették színházait fűtés, világítás díjának részben vagy teljes tételben való elengedésével. Különbösen összegszerűen igen jelentéktelen volt az állam támogatása, úgy hogy a színházak ugyszólván egészen az illető városokra voltak ráutalva, azok bizottságai gondoskodtak a háztartási budget erejéhez mérten arról, hogy a színházak lehetőleg tehermentesedjenek. Egy-egy színház állami szubvencióként 2—300 ezer koronát kapott a kultuszminiszteriumtól, amivel egyáltalán nem lehetett segítve, de aminek most publikált megvonásával az állam teljesen az illető városok segítségére utalta a vidéki színházakat.

Ennek ellenében rendeletileg hatalmazza majd fel a pénzügyminiszter a városokat arra, hogy külön és a viszonyoknak megfelelő arányban kulturadót vethessenek ki a lakosságra, amelyből nem kell állami részesedést beszolgáltatni. Erről, illetve ennek a kivetésnek részleteiről a permanens bizottság folytat tárgyalásokat a pénzügyi kormánnyal, ami után a tárgyalások vitaanyagát megküldi a kongresszus az egyes városoknak hogy azok a helyi viszonyokhoz mérten a végrehajtás módzatairól határozzanak.

Közgazdaság.

A Pesti Tőzsde új száma közli a szénbányavállalatok, a favállalatok stb. tranzakcióit. Ezenkívül riportok számolnak be az új részvénybevezetésekről, a bécsi és budapesti tőzsdén. Érdekes riportok számolnak be a magyar koronáról, az Atheneumról, az árupiacokról, a szalámi és sertésüzletéről, a zsákkereskedők titkos üléseiről. Érdekes autótőzsde, vidéki hitelélet, árutüzleti rovat egészíti ki a lapot, amely közli a részvényesek kalendáriumát és az összes új gazdasági eseményeket. Mindenemü sorjegy és értékpapírügyben szívesen ad felvilágosítást a szerkesztőség, mutatványszámot ad a kiadóhivatal előfizetési árák egész évre K. 40 000, félére K. 20 000. negyedévre K. 10 000. Egyes szám ára helyben és vidéken K. 800. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest VI. Izabella utca 43.

Kartellen kívül biztosító társaságot alapít a „Gazda Bank“

A „Gazda Bank r. t. igazgatósága egy francia csoporttal, mint értesülünk tárgyalásokat folytat egy újonnan alapítandó gazda biztosítótársaság létesítéséről, amely kartellen kívül, előnyös feltételekkel fogja a gazdák érdekeit szolgálni.

(1923. nov. 20. délelőtt).

Zürichben 100 magyar koronáért 0 0300 svajci frankot fizettek.

Budapesti deviza

(1923. nov. 20. délelőtt.)

Egy darab	Eladás Vétel	
	magyar korona	
Dollár — —	20150.—	21250.—
Dinár — —	225.—	239.—
Szokol — —	580.—	622.—
Lei — — —	106.—	119.—
Német márka*	—	—
Lira — — —	870.—	925.—
Angol font —	87.100.—	91.700.—
Osztr. korona	28.20	30.40
Svajci frank	3460.—	3680.—
Lengyel márka	0.010	0.013
Hollandi forint	7410.—	7850.—
Francia frank	1175.—	1141.—
Napoleon ar.	68810.—	—

* Egymillió márkára vonatkozik.

Budapesti terménytőzsde

(1923. nov. 20. délelőtt).

Buza:	101.000—105.000 K
Rozs:	70.000—71.000 „
Árpa:	66.000—77.500 „
Zab:	72.000—74.500 „
Tengeri:	71.000—73.000 „
Korpa:	39.500—40.500 „

NYILTTÉR.*

Tudomásunk szerint Baja város IV. szánu kéményseprő munkakörletben, melynek tulajdonosa Pfeifer Izabella reáljog tulajdonosnő, a kerületének elvégzésére már hónapok óta a törvények által előírt szakképzettséggel rendelkező üzletvezetőt nem tart.

Ezen törvény rendelkező részét akként mellőzi, hogy „ő” mint a kéményseprőiparban teljesen képzetlen nő — kéményseprőnek öltözve, mint egy farsangi bohóc, jár végezni a kerületében lévő kémények tisztogatását, valamint égetését is, megmerte kockáztatni anélkül, hogy tudatában lett volna annak, midőn ezt végezte, mint olyan egyén, ki ezen ipart egyáltalán nem tanulta s mint Reáljog tulajdonos is csak az iparhatóságának bejelentett üzletvezető tartásával gyakorolhatja, hogy ezzel nemcsak a törvények rendelkező részei ellen vétett, hanem ezen tetteivel előidézette volna, hogy azon háztulajdonosok, kik véres verejtékükkel hosszú időközön keresztül küzdöttek kis házaik megszerzéséért, porrá is égethetné volna, sőt egy egész városrészt is.

Miután mi tanult kéményseprők iparunknál fogva feltétlen szívünkön hordjuk Baja város népének tűzbiztonságát is továbbra is fenn akarjuk tartani a lakosság bizalmát, kérjük az illetékes hatóságok figyelmét felhívni arra, hogy a fent nevezettel szemben a törvények betartását legszigorúbban szorgalmazzák.

Baja, 1923. nov. 19.

Halmos Géza, Fűredi Sándor,
Baqó Gyula, Fleckenstein András,
Kecskés János, Somogyi János,
Kádás Lajos.

Kosztpénz! Felhívom T. vidéki üzletfeleim figyelmét arra, hogy Bank és Tőzsdebizományi irodánk a mai naptól kamatoztatás céljából valorizálva is elfogad kisebb-nagyobb összegeket heti 4—10 %-os kamatokra.

Eljárás: Cégetől kérjen postatakarékpénztári csekklapot, melyen az összeget megküldi. Cégetől Önnek a pénz beérkezésével egyidejűleg úgy a pénzről, valamint annak biztosítására 200 %-os értékpapírfedezetről letétjegyet küld. A kosztba adott összeg 8 napra felmondható. Tőzsdei megbízásokat, pénzt vidéki Bankoktól, Tőzsdebizományosoktól is elfogadok. Válaszbélyeget feltétlen kérek. László Dániel Bank és Tőzsdebizományos, Budapest, Szabadságtér 2. Tel 201—30, 23—64.

* E rovatban közlöttekért a felelősség a beküldőt terheli.

Felelős kiadó: Moravcsik Győző.
kiadótulajdonos: az Uj Élet R.-T.

Ápróhirdetések.

EGY hálószoba butor és egy minerva varrógép eladó. Cim a kiadóban.
CINFESTŐ és mázoló iparát megkezdte Kovács Géza, Gróf Batthyányi-utca 11.

Szerény igényű megértő házastársat keresek. Cim a kiadóban.

Saját termesű

**borkimérés
fehér lt. 1200**

Gróf Batthyány-utca 1.

Hirdetmény.

Vámegyei székház építésénél udvarrendezés kapcsán nagyobb mennyiségű tiszta nem törmelékeny termőföld is eltávolítandó lesz. Akik feltöltés céljaira szóbanlevő földet elfuvarozni óhajtának jelentkezzenek a helyszínen tartózkodó Kugler Béla jegyzőnél. Nagyobb mennyiség elfuvarozása esetén a részletek államépítészeti hivatalnál lesznek megbeszélendők.

Alispán.

Adás, vevés,
vagy bármi más
hirdetés csak a

Bajai Ujság

hasábjain vezet sikerre.

**1924. évi
Naptárak**nagy választékban
kaphatók az„Új Élet” r. t.
papírkereskedésében.**Éjjeli inspekciós**

nov. hó 18-tól nov. hó 25-ig
10 óra és 8 óráig és vasárnap
délután nyitva.

LOVASSY ÖDÖN

Közvetítő

Videkiek részére a legjobb bevasárlási forrás!

SARKADI RUDOLF

Közvetítő kézműáru részvény társaság.
Budapest, Fővám-tér 3. szám. (Központi vásárcsarnokkal szemben.)

Hölgyeim és Uraim!

Őszi és téli szükségleteiket legolcsóbban, legjobban és legszebben csak az udvarban, az olcsó maradékvásárban, Budapest, Király-utca 32. sz. a. szerezhetik be.

Vékonyszálú, tartós, mindennemű fehérneműnek alkalmas, rumburg pamutvásznat, méterje K 7912. — 1500 darab bóreros fehérített lepedő darabonként 32810 K. — Bóreros arginok méterje K 7420. — Csodaszép, kiváló minőségű széles férföltönyszövetek méterje K 35270. — Széles, gyönyörű női kelmék selyem csikkal, minden színben, méterje K 9580. — Feltűntet keltő kosztümök, velour, raglán és télikabátzövetek, cloth, barchet, R. Schiffonok és képfestő maradékok minden elfogadható árért!

Faszinet és Tüzifát

szállít (roman és cseh import valamint belföldit) a
FASZÉNÜZEM R. T. Budapest V. Pannónia-utca 14.

Minden vásároló

csak a következő bajai iparosokat
és kereskedőket keresse föl!

Bajai Áruforgalmi R.-t. Vörösmarty-utca 4. Fűszer-,
vas-, rőtös-, gyarmat- és rövidáru
nagykereskedés.

Halász Károly Városi palota.
Festőkereskedés, szabó és férfi ruházati áruház

Hangya-szövetkezet. Főüzlet: Drescher-házban. Fióküzlet:
Erzsébet királyné és Szeremlei-utca sarkán. Fűszer-, vas-,
rőtös-, rövidáru kereskedés. Mezőgazdasági gépek raktára.

Manhold Kálmán. Tóth Kálmán-utca 27.
Szállítási vállalat, autógarázs.

Mi Boltunk R.-t. Bajai Takarékpénztár palotája. Fűszer-,
vas-, rőtös-, rövidáru és divatáru-
kereskedés.

Mormer Ferenc. Erzsébet királyné-utca 57.
Szűcsmeister és szőrmekészítő.

Schmidt Márton Fiai. Gépgyár, vasöntőde, Hoffherr
és Schrantz gazdasági gépének
főraktára. S. K. F. és Norma svéd golyós csapágyak kerületi képviselete és minta raktára. Cziruzs-u. 42-44. — Telefon 63. sz.

Dr. Toplák és Koráb Budapesti Terménykereskedelmi
R.-T. bajai képviselete Kossuth
Lajos-utca 11. Vásárol: mindenféle terményeket (buzát, rozst, árpyát,
zabot, tengerit, stb.) szálal takarmányt (szénát, szalmát) nagyban és
kicsinyben.

Utry Pál. Erzsébet királyné-utca 38. Szítás, sedronyágybetétkészítő.
Fűszerek, lázatartási cikkek, kosáruk.

Új Élet nyomda R.-t. Vörösmarty-utca 4. Nyomdai
munkák, közéleti és üzleti
nyomtatványok, könyv- és papírkereskedés.

Welchner Lőrinc Erzsébet királyné-utca 6.
Rőtösáru és ruházati cikkek kereskedése

Wolfarth Ádám

Erzsébet királyné-utca 48. — Tojásnagykereskedés.

Értesítés.

Tisztelt vevőim tudomására
hozom, hogy

pipere-, illatszer-, kézi-
munka-, előnyomda-
rövidáru-kereskedésemet
kibővítettem.

Kötszer,

Betegápolási cikkek,

Gummi különlegesek,
Irrigátorok, fecskendők
stb. cikkek.

Kérem a nagyérdemű kö-
zönség szives támogatását.

Tisztelettel

Szilágyi Ilona,

Baja, Központi Szálloda épület.

LEGJOBB

fűszer- és gyarmatáru
kereskedések:

Bajai Áruforgalmi r. t.
Vörösmarty-utca 4.

Hangya-szövetkezet.
Főüzlet: Drescher-házban. Fióküzlet:
Erzsébet királyné-ut és Szeremlei-utca
sarkán.

Mi Boltunk R. T.
Bajai Takarékpénztár palotája.

Somorjai Ferenc.
Szegedi-ut 9. — Vasútállomás mellett

Wagenblatt Ferenc.
Vörösmarty-utca 6. sz.

Tanulófiút
felvesz az Új Élet R.-T.
könyv- és papírkereskedése Baján

Diákok!

Iskolai taneszközöket
legjobban és legol-
csóbban szerezhettek
be az

Új Élet R. T.
papírkereskedésében
BAJA,
Vörösmarty-utca 4. sz.

Lelengyevásznak és sifonok méterje	—	—	—	7.000 K.
Barchetok	—	—	—	11.000 K.
Mosóceig	—	—	—	9.000 K.
Cibelinek	—	—	—	18.000 K.
Schottis szövetek	—	—	—	17.000 K.
Fejkendő darabja	—	—	—	6.000 K.
Gyapjú kötött kabát	—	—	—	70.000 K.

Nagy raktár téli cikkekben u. m. fej- és posztó nagy-
kendőkben. Menyasszonyi tuhaselymek nagy választékban.

Nyomatott az „Új Élet” R.-t. könyvnyomdájában, Baja.